



Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

**PERSCOMMUNIQUÉ nr. 55/16**

Luxemburg, 2 juni 2016

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-76/15

Paul Vervloet e.a.

## **Volgens advocaat-generaal Kokott is de Belgische garantie voor de financiële coöperaties van de Arco-groep in strijd met het Unierecht**

*België had de financiële coöperaties niet mogen opnemen in het Belgische depositogarantiestelsel*

Juliane Kokott, advocaat-generaal bij het Hof van Justitie van de Europese Unie, komt in haar conclusie van vandaag tot de slotsom dat België het Unierecht heeft geschonden door de financiële coöperaties van de Arco-groep op te nemen in het Belgische depositogarantiestelsel. Binnen de grenzen van het onderzoek dat in het kader van de onderhavige procedure op verzoek van het Belgisch Grondwettelijk Hof dient te worden verricht, heeft de Europese Commissie terecht aangenomen dat België hiermee verboden staatssteun heeft verleend.<sup>1</sup> Daarentegen verzet de Europese richtlijn inzake de depositogarantiestelsels<sup>2</sup> zich in beginsel niet tegen een dergelijke garantie, maar evenmin gebiedt zij de instelling ervan.

In november 2011 heeft de Belgische Staat de bescherming die zij reeds toekende voor spaardeposito's en bepaalde levensverzekeringen, uitgebreid tot de ongeveer 800 000 particuliere aandeelhouders van de drie financiële coöperaties van de Arco-groep (Arcopar, Arcofin en Arcoplus), zodat het door hen in die coöperaties belegde kapitaal gewaarborgd werd ten belope van 100 000 EUR per belegger. Daardoor werd de Arco-groep – een van de hoofdaandeelhouders van de Belgisch-Franse bank Dexia – beschermd tegen een dreigende uittocht van haar individuele beleggers uit de drie financiële coöperaties van de groep. Tegelijk werd het haar daardoor mogelijk gemaakt om mee te werken aan de herkapitalisatie van Dexia, dat als gevolg van de in 2008 uitgebroken wereldwijde financiële crisis in zware moeilijkheden was geraakt. Sinds eind 2011 zijn de drie financiële coöperaties van de Arco-groep in vereffening.

In 2014 heeft de Commissie deze „Arco-garantie” aangemerkt als onrechtmatige (want niet tijdig aangemelde) en met de interne markt onverenigbare staatssteun. Bijgevolg heeft zij België ertoe verplicht de daaraan verbonden voordelen terug te vorderen en heeft zij deze lidstaat verboden om op basis van deze garantie betalingen te verrichten. De drie financiële coöperaties van de Arco-groep en België zijn tegen dit besluit van de Commissie opgekomen bij het Gerecht van de Europese Unie.<sup>3</sup>

De behandeling van die zaken bij het Gerecht is evenwel geschorst tot het Hof in de onderhavige zaak de vragen van het Belgisch Grondwettelijk Hof zal hebben beantwoord. Dat Hof moet naar aanleiding van beroepen van particuliere en institutionele aandeelhouders die niet in aanmerking komen voor de Arco-garantie nagaan of de Belgische wet op de Nationale Bank grondwettig is, voor zover deze voor aandelen van bepaalde erkende financiële coöperaties in dergelijke garanties voorziet. Alvorens zich over die kwestie uit te spreken, wenst het Grondwettelijk Hof van het Hof van Justitie te vernemen of de garantieregeling in strijd is met het Unierecht.

<sup>1</sup> Besluit 2014/686/EU van de Commissie van 3 juli 2014 betreffende steunmaatregel SA.33927 (12/C) (ex 11/NN), door België ten uitvoer gelegd – Garantieregeling ter bescherming van de aandelen van individuele leden van financiële coöperaties [Kennissegeving geschied onder nummer C(2014) 1021] (PB 2014, L 284, blz. 53).

<sup>2</sup> Richtlijn 94/19/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 1994 inzake de depositogarantiestelsels (PB 1994, L 135, blz. 5). Krachtens deze richtlijn is elke lidstaat ertoe verplicht om erop toe te zien dat op zijn grondgebied depositogarantiestelsels worden ingevoerd en officieel worden erkend.

<sup>3</sup> Zaken van het Gerecht België/Commissie ([T-664/14](#)) en Arcofin e.a./Commissie ([T-711/14](#)).

Advocaat-generaal Kokott stelt het Hof van Justitie voor om aan het Belgisch Grondwettelijk Hof te antwoorden dat noch de Europese richtlijn inzake de depositogarantiestelsels noch het algemene Unierechtelijke beginsel van gelijke behandeling de lidstaten ertoe verplicht om hun nationale depositogarantiestelsel ook te laten gelden voor de aandelen die natuurlijke personen aanhouden in erkende financiële coöperaties. Anders dan geld op een bankrekening is een aandeel in een financiële coöperatie namelijk geen deposito maar – net als een aandeel van een beursgenoteerde vennootschap – eigen vermogen. Bovendien zijn financiële coöperaties geen kredietinstellingen. Niettemin verbiedt de richtlijn de lidstaten niet om het depositogarantiestelsel ook te laten gelden voor de voornoemde aandelen in erkende financiële coöperaties, voor zover de depositogarantie daardoor niet verwaterd geraakt en geen inbreuk wordt gemaakt op andere Unierechtelijke voorschriften.

Het besluit van de Commissie is volgens advocaat-generaal Kokott geldig, alleszins binnen de grenzen van de toetsing die het Hof van Justitie in het onderhavige geval dient te verrichten.<sup>4</sup> De advocaat-generaal is van mening dat de Commissie het begrip steun niet onjuist heeft toegepast en evenmin haar besluit ontoereikend heeft gemotiveerd.

Voor het overige stelt zij vast dat België niet heeft voldaan aan de verplichting om de steun vooraf aan te melden, en inbreuk heeft gemaakt op het verbod om die steun uit te voeren (dat in ieder geval geldt tot de Commissie haar definitieve beoordeling heeft verricht), zodat het onrechtmatige staatssteun heeft verleend. Het heeft de litigieuze garantieregeling immers pas op 7 november 2011 bij de Commissie aangemeld, op de dag waarop de drie financiële coöperaties van de Arco-groep bij koninklijk besluit formeel in het Belgische depositogarantiestelsel zijn opgenomen. Derhalve heeft België het beginsel van de voorafgaande toetsing door de Commissie niet in acht genomen.

Indien het Hof van Justitie het besluit van de Commissie – in navolging van het voorstel van de advocaat-generaal – geldig verklaart, dan is zijn oordeel **formeel gezien weliswaar niet bindend voor het Gerecht** van de Europese Unie ten aanzien van de twee voormelde zaken die bij die rechterlijke instantie aanhangig zijn, **maar** het zal de facto beslist een niet te veronachtzamen **precedent** vormen voor de beslechting van die zaken. Het Gerecht behoudt dan evenwel nog steeds de mogelijkheid om het besluit van de Commissie nietig te verklaren op andere, in de onderhavige procedure niet behandelde gronden.

---

**NOTA BENE:** De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

**NOTA BENE:** De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

---

*Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.*

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

---

<sup>4</sup> Advocaat-generaal Kokott merkt op dat in de onderhavige procedure niet de vraag is gesteld of de garantieregeling effectief onvereenigbaar is met de interne markt.